

berg og Gentofte maatte faa Tilladelse til at foranstalte en ny Skolepengeforhøjelse for at sætte Skolerne i Stand til at yde Lærerne en væsentlig Lønforbedring, indbød Andragerne de Forældre, der har Børn i disse Skoler, til et Møde den 18. December 1916, og paa dette Møde blev der, samtidig med, at man erkendte Lærernes berettigede Krav paa en Lønforbedring, enstemmigt vedtaget en Protest imod, at nogen Del af denne Lønforbedring tilvejebragtes ved en ny Skolepengeforhøjelse, idet en saadan vilde ramme største Delen af de fuldt betalende Forældre urimelig haardt og tvinge mange af dem til at tage deres Børn ud af Skolerne. Der var paa Mødet Enighed om, at enhver Udgift til Forbedring af Lærerlønningerne i Privatskolerne burde bæres af det offentlige, der ved Tilskud til disse Skoler og paa anden Maade havde erkendt sin Pligt til at støtte den højere Skoleundervisning i Hovedstaden og de tilgrænsende Kommuner. Andragerne udtaler, at de nævnte Tilskud imidlertid har været saa utilstrækkelige, at Staten faktisk har væltet saa godt som alle sine økonomiske Forpligtelser paa dette Omraade over paa en forholdsvis lille Kreds af Borgere, og at den yderligere ved at yde sin Medvirkning til Dannelsen af de bestaaende Skolesammenslutninger her har hindret al underbydende Konkurrence og paatvunget de fuldt betalende Forældre større Byrder end nødvendigt til Opretholdelsen af det fornødne Antal højere Skoler. Denne Fremgangsmaade har ført til en stærk Udtynding af Skolernes Klientel i Middelstandskredse og til, at de paagældende Skoler er ved at glide over til at blive Luksusskoler, som ved for høje Skolepenge udelukker største Parten af de Børn, der var naturlig henviste til dem.

Andragerne udtaler fremdeles, at den af Undervisningsministeren foranledigede Undersøgelse af Indtægtsforholdene hos Forældre, der har Børn i de omhandlede Skoler, viser, at Udviklingen gaar i den paapegede Retning, og at selv for Forældre med fra 8,000 til 10,000 Kroner i aarlig Indtægt vil Skolepengene, naar der er flere Børn af forskelligt Køn, meget let løbe op til over 10 pCt. af Indtægten. Den herskende Dyrtid og de forhøjede Skatter gør selvfølgelig Trykket af de dyre Skolepenge endnu føleligere, og Andragerne finder sig derfor opfordret til at gentage sine tidligere Andragender om, at Statstilskuddene til de højere Privatskoler maa blive forøget saa meget, at Skolepengene kan blive nedsat eller i hvert Fald lempet for Forældre med flere skolesøgende Børn af forskelligt Køn.

I Andragendet hedder det videre:

„At den højere Skoleundervisning er en Samfundsopgave af vital Interesse for Staten, erkendes sikkert nu fra alle Sider. Den moderne Samfundsvirksomhed stiller jo stadig stigende Eksamenskrav til de mange unge Mænd og Kvinder, som indtræder i det offentlige Tjeneste eller i private Stillinger. Det er da ogsaa Samfundet, der drager den største Nytte af Opretholdelsen af de højere Skoler, idet den Ungdom, der udgaar fra dem, sjældnere selv faar et Udbytte af deres senere Livsvirksomhed, som svarer til de Udgifter og det Arbejde, der er anvendt paa deres Uddannelse. Skolepengene turde derfor ret beset betragtes som en *særlig Skat*, der paalægges de Forældre, der viser Villighed til at bringe de fornødne Ofre for at skaffe deres Børn den højere Skoleundervisning, men denne samfundsnyttige Bestræbelse hos de paagældende Borgere turde dog anses for mindre egnet til Beskatning paa en saadan Maade, at Tilbøjeligheden til at bringe disse Ofre efterhaanden ganske dræbes. Vi ser derfor ikke rettere, end at saavel Staten som Kommunerne har en naturlig Pligt til ikke alene at værne de betrængte Forældre imod enhver yderligere Skolepengeforhøjelse, men ogsaa til at foranledige, at Skolebetalingen gøres lempeligere, end den nu er. Bevilling af Penge til i videre Omfang at uddele Fripladser eller give Nedsættelse i de normerede Skolepenge anser vi for uehdig, da Forældrene i Almindelighed ikke ynder at gaa Tiggergang og blotte deres økonomiske Forhold for fremmede.

Skulde det imidlertid være forbundet med uovervindelige Vanskeligheder for Tiden at gennemføre de fornødne Bevillinger, vilde vi finde det naturligt og retfærdigt, om en væsentlig Del af Udgifterne ved Opretholdelsen af det højere Skolevæsen i Hovedstaden og dens 2 Nabokommuner kunde fordeles paa en lang større Kreds af Borgere end den, der tilfældigvis har Børn i de eksamensberettigede Skoler. Dette kunde lade sig gøre ved Indførelse af en lempelig Skoleskat paa alle faste Beboere i de nævnte Kommuner, hvis Indtægter overstiger et nærmere fastsat Minimum, f. Eks. 3,000 Kr., samt paa Selskaber og Foreninger. En saadan Skat, udskrevet med blot 2 à 3 pro mille af Skatteindtægten, vilde indbringe en saa stor Sum (ca. 1 Mill. Kr.), at den i Forbindelse med de hidtil bevilgede Tilskud fra Staten og Kommunerne vilde